2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı ordusu terhis edildi, silahlar İtilaf Devletleri'ne teslim edilmeye başlandı. 15 Mayıs 1919'da Yunanlar İzmir'i işgal etti. İstanbul hükûmeti işgallere karşı bir önlem almadı. Bunun üzerine halk, işgallere karşı yurdun çeşitli yerlerinde silahlı direniş birlikleri oluşturdu. Bu birliklere **Kuvâ-yı Millîye** (millî kuvvetler) denir.

a) Metne göre Kuvâ-yı Millîye'nin ortaya çıkmasının iki nedenini yazınız. **8 p**

b) Kuvâ-yı Millîye birliklerini kimlerin oluşturduğunu metinden yararlanarak yazınız. **8 p**

2. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Havza'dan 28 Mayıs 1919'da yayımladığı genelgede işgallerin protesto edilmesi için her yerde büyük mitingler düzenlenmesini, İtilaf Devletleri'ne ve İstanbul hükûmetine protesto telgrafları çekilmesini istedi. **17 p**

Havza Genelgesi ile yapılmak istenenlerin amacını açıklayınız.

3. Amasya Genelgesi'nin (22 Haziran 1919) bazı maddeleri:

1	Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
2	İstanbul hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir.
3	Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
4	Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.

a) 3. madde, Millî Mücadele'nin dayanağının ne olduğunu gösterir? Açıklayınız. **9 p**

b) 4. maddede kongrenin Sivas'ta toplanmasının istenmesinin bir nedenini yazınız. **8 p**

4. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misakımilli'nin iki kararı:

A	Kars, Ardahan, Batum ve Batı Trakya'nın geleceği, gerekirse halk oylamasıyla belirlenecektir.
B	Siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyen kayıtlar (kapitülasyonlar) kaldırılacaktır.

a) A kararını "ulusal egemenlik" ilkesiyle ilişkilendiriniz. **8 p**

b) B kararı hangi ilkeyle ilgilidir? Gerekçesini yazınız. **8 p**

5. TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları önlemek için alınan bazı tedbirler:

Hıyanet-i Vataniye Kanunu (Nisan 1920)	Meclise ve Millî Mücadele'ye karşı çıkanlar vatan haini sayılacaktı.
Ankara Müftüsü Rifat Efendi ve birçok müftünün fetvası	İstanbul'daki şeyhülislamın Kuvâ-yı Millîye aleyhine verdiği fetvanın geçersiz olduğu açıklandı.

a) Müftülerin fetva yayımlamasının amacını açıklayınız. **9 p**

b) Hıyanet-i Vataniye Kanunu ile ne amaçlanmıştır? **8 p**

6. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması'na göre Boğazlar, İtilaf Devletleri'nin denetimindeki uluslararası bir komisyona bırakılacak, İzmir ve çevresi Yunanistan'ın yönetimine verilecek, kapitülasyonlar genişletilecekti. TBMM, antlaşmayı imzalayanları ve onaylayanları vatan haini ilan etti.

a) Antlaşmanın maddelerinden yola çıkarak Sevr'in Türk milletinin hangi hakkını yok saydığını yazınız. **8 p**

b) TBMM'nin tepkisi, meclisin Sevr Antlaşması'na bakışı hakkında ne gösterir? **9 p**